

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē ayōdhyākāṇḍē

॥ *ēkōnapañcāśaḥ sargaḥ* ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ēkōnapañcāśaḥ sargaḥ ॥

grāmyāṇāṃ vārtāṃ śṛṅvataḥ śrīrāmasya
kōsalasīmānamatikramya gamanaṃ
vēdaśrutigōmatīsyandikākhyāḥ saritaḥ samuttīryya tasya
sumantraṃ prati kiñcinnivēdanam

rāmō'pi rātrisēṣēṇa
tēnaiva mahadantaram |
jagāma puruṣavyāghraḥ
piturājñāmanusmaran || 2.49.1 ||

tathaiva gacchatastasya
vyapāyād rajanī śivā |
upāsyā tu śivāṃ sandhyāṃ
viṣayānatyagāhata || 2.49.2 ||

grāmān vikṛṣṭasīmāntān
puṣpitāni vanāni ca |
paśyannatīyayau śīghraṃ
śanairiva hayōttamaiḥ || 2.49.3 ||

śṛṅvan vācō manuṣyāṇām
 grāmasaṃvāsavāsinām |
 rājānaṃ dhig daśarathaṃ
 kāmasya vaśamāsthitaṃ || 2.49.4 ||

hā nṛśaṃsādya kaikēyī
 pāpā pāpānubandhinī |
 tīkṣṇā sambhinnamaryādā
 tīkṣṇakarmaṇi vartatē || 2.49.5 ||

yā putramīdrśaṃ rājñah
 pravāsayati dhārmikam |
 vanavāsē mahāprājñam
 sānukrōśaṃ jitēndriyam || 2.49.6 ||

kathaṃ nāma mahābhāgā
 sītā janakanandinī |
 sadā sukhēṣvabhiratā
 duḥkhānyanubhaviṣyati || 2.49.7 ||

ahō daśarathō rājā
 niḥsnēhaḥ svasutaṃ prati |
 prajānāmanaghaṃ rāmaṃ
 parityaktumihēcchati || 2.49.8 ||

ētā vācō manuṣyāṇām
 grāmasaṃvāsavāsinām |
 śṛṅvannatīyayau vīraḥ
 kōsalān kōsalēśvaraḥ || 2.49.9 ||

tatō vēdaśrutim nāma
 śivavārivahāṃ nadīm |
 uttīryābhimukhaḥ prāyā -
 dagastyādhyuṣitāṃ diśam || 2.49.10 ||

gatvā tu suciraṃ kālaṃ
 tataḥ śītavahāṃ nadīm |
 gōmatim gōyutānūpā -
 matarat sāgaraṅgamām || 2.49.11 ||

gōmatim cāpyatikramya
 rāghavaḥ śīghragairhayaiḥ |
 mayūrahaṃsābhirutām
 tatāra syandikāṃ nadīm || 2.49.12 ||

sa mahim manunā rājñā
 dattāmiḥśvākavē purā |
 sphītāṃ rāṣṭravṛtām rāmō
 vaidēhīmanvadarśayat || 2.49.13 ||

sūta ityēva cābhāṣya
 sārathim tamabhīkṣṇaśaḥ |
 haṃsamattasvaraḥ śrīmā -
 nuvāca puruṣōttamaḥ || 2.49.14 ||

kadāhaṃ punarāgamyā
 sarayvāḥ puṣpitē vanē |
 mṛgayām paryaṭiṣyāmi
 mātṛā pitṛā ca saṅgataḥ || 2.49.15 ||

nātyarthamabhikāṅkṣāmi
mṛgayāṃ sarayūvanē |
ratirhyēśātulā lōkē
rājarṣigaṇasammataḥ || 2.49.16 ||

rājarṣīṅāṃ hi lōkē'smin
ratyartham mṛgayā vanē |
kālē kṛtāṃ tām manujai -
rdhanvināmabhikāṅkṣitām || 2.49.17 ||

sa tamadhvānamaikṣvākāḥ
sūtaṃ madhurayā girā |
taṃ tamarthamabhiprētya
yayau vākyamudīrayan || 2.49.18 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē
ayōdhyākāṇḍē ēkōnapañcāśaḥ sargaḥ ||